

Als u **slachtoffer bent van een misdrijf** kent de wet u bepaalde individuele rechten toe vóór, tijdens en na de gerechtelijke procedure (het proces). U kunt ook gebruikmaken van verscheidene vormen van bijstand en u kunt eventueel een vergoeding vorderen voor de schade die u door het misdrijf hebt geleden.

De strafrechtelijke procedure in Noord-Ierland start met een onderzoek in het kader waarvan de politie bewijs verzamelt. Als de politie haar onderzoek heeft afgerond, wordt de zaak doorgestuurd naar het openbaar ministerie. De openbaar aanklager onderzoekt of het bewijs tegen de verdachte toereikend is om hem of haar te laten veroordelen en of het in het openbaar belang is om vervolging in te stellen tegen de verdachte. Indien de openbaar aanklager beslist dat niet tot vervolging moet worden overgegaan, wordt de zaak geseponeerd. Als de openbaar aanklager niet seponeert, brengt hij of zij de zaak aan bij de rechter, na de zaak te hebben voorbereid voor het proces. In beide gevallen wordt u in kennis gesteld van de beslissing van het openbaar ministerie en, indien de zaak voor de rechter komt, wordt er contact met u opgenomen over de datum van de rechtszitting.

Zaken die minder zware strafbare feiten betreffen, worden door Magistrates' Courts behandeld. Zaken betreffende zwaardere misdrijven (zoals verkrachting of beroving) worden behandeld door het Crown Court, waarbij een rechter met een jury rechtspreekt. De jury bestaat uit twaalf willekeurig uit het kiesregister gekozen mensen die het bewijs beoordelen dat tijdens het proces wordt gepresenteerd en beslissen of de verdachte schuldig is aan het misdrijf. Tijdens het proces beslist de rechter over rechtsvragen, zoals de ontvankelijkheid van bepaald bewijsmateriaal. Als de jury de verdachte aan het einde van het proces schuldig verklaart, bepaalt de rechter de strafmaat voor het misdrijf zoals vastgesteld bij wet.

Klik op onderstaande links voor de informatie die u nodig hebt.

- 1 - Mijn rechten als slachtoffer van een misdrijf
- 2 - De aangifte van een misdrijf en mijn rechten tijdens het onderzoek of het proces
- 3 - Mijn rechten na afloop van het proces
- 4 - Schadevergoeding
- 5 - Mijn rechten op ondersteuning en bijstand

Laatste update: 14/03/2019

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

1 - Mijn rechten als slachtoffer van een misdrijf

Welke informatie kan ik verwachten van de autoriteiten (bijvoorbeeld politie, officier van justitie) na het misdrijf, maar nog vóór ik aangifte van het misdrijf doe?

U hebt recht op schriftelijke informatie over wat u kunt verwachten van het strafrechtstelsel, zoals de folder met informatie voor slachtoffers van een misdrijf of de gegevens van een website waar u die informatie kunt vinden.

Afhankelijk van de aard van het misdrijf, uw persoonlijke omstandigheden of de relevantie daarvan voor de fase van het onderzoek of de strafzaak, moet u toegang tot de volgende informatie worden geboden vanaf uw eerste contact met de politie:

waar en hoe u advies of steun kunt krijgen, waaronder toegang tot medische ondersteuning, eventuele specialistische steun (bv. door een psycholoog) en alternatieve huisvesting;

wat u moet doen om een misdrijf aan te geven, en met wie u contact kunt opnemen voor vragen over de zaak;

hoe vergoeding aan te vragen;

de beschikbare regelingen als het slachtoffer zich niet in Noord-Ierland bevindt;

de beschikbaarheid van tolk- en vertaaldiensten;

hoe een klacht in te dienen over een dienstverlener;

de beschikbaarheid van diensten voor herstelrecht;

hoe u de kosten vergoed kunt krijgen die u als getuige in een strafzaak hebt gemaakt.

U hebt het recht op elk moment te kunnen beschikken over slachtofferhulp, of u het misdrijf nu wel of niet hebt aangegeven, en ook na afsluiting van het onderzoek en de vervolging.

Ik woon niet in het EU-land waar het misdrijf is gepleegd (EU-burgers en niet-EU burgers). Hoe worden mijn rechten beschermd?

U hebt recht op de dienstverlening die in de Victim Charter is beschreven als het misdrijf in Noord-Ierland is gepleegd of als de dienstverlening betrekking heeft op strafzaken die plaatsvinden in Noord-Ierland. [1]

[1] *Of u in aanmerking komt voor een vergoeding van de Compensation Services hangt mogelijk af van uw woonplaats en nationaliteit, tenzij definitief is vastgesteld dat u slachtoffer van mensenhandel bent of dat u asiel, humanitaire bescherming of een discretionair verblijfsrecht is verleend.*

Welke informatie krijg ik als ik een misdrijf aangeef?

U hebt recht op het volgende van de politie:

een schriftelijke bevestiging dat u een misdrijf hebt aangegeven, met de basisgegevens van het misdrijf. De schriftelijke bevestiging kan een brief of een elektronisch bericht zijn, zoals een e-mail of tekstdocument, of kan met de hand geschreven zijn. U kunt verzoeken een dergelijke bevestiging niet te ontvangen. Als de politie oordeelt dat er voor u risico's verbonden zijn aan toezending van de schriftelijke bevestiging aan u (bv. bij huiselijk geweld), kan met u worden afgesproken af te zien van toezending van een bevestiging;

een duidelijke uitleg van wat u kunt verwachten van het strafrechtstelsel wanneer u een misdrijf aangeeft of als slachtoffer wordt benaderd in de loop van een onderzoek;

een beoordeling van de vraag of u behoefte hebt aan steun en, zo ja, welke hulp of steun u nodig zou kunnen hebben. Zo kan worden vastgesteld of u valt in een van de drie categorieën slachtoffers die extra ondersteuning nodig hebben en of, en zo ja in hoeverre, u gebaat zou zijn bij bijzondere maatregelen.

Slachtofferhulp kan namens de politie een uitgebreidere beoordeling uitvoeren;

zo snel mogelijk, maar uiterlijk vijf werkdagen nadat u het misdrijf hebt gemeld of als slachtoffer bent benaderd in de loop van een onderzoek, schriftelijke informatie over wat u kunt verwachten van het strafrechtstelsel, zoals de folder met informatie voor slachtoffers van een misdrijf of de gegevens van een website waar u die informatie kunt vinden;

informatie over hoe vaak u op de hoogte wordt gebracht over het verloop van de procedure na uw contact met de politie;

uitleg, zonder onnodige vertraging, van een besluit om een misdrijf niet te onderzoeken;

kennisgeving in het geval een onderzoek naar de zaak is afgesloten zonder dat iemand in staat van beschuldiging is gesteld, en uitleg van de redenen daarvoor.

U hebt recht op informatie van de politie over slachtofferhulp en de contactgegevens van de betrokken instellingen, zodat u er op ieder moment contact mee kunt opnemen.

U hebt recht op de volgende informatie van de politie en op uitleg van de redenen, zonder onnodige vertraging, nadat een verdachte is: aangehouden;

verhoord;

vrijgelaten zonder in staat van beschuldiging te zijn gesteld;

vrijgelaten op borgtocht ("police bail") of als de voorwaarden van de borgtocht zijn gewijzigd of geannuleerd.

Kom ik in aanmerking voor gratis vertolking of vertaling (wanneer ik contact opneem met de politie of andere autoriteiten of tijdens het onderzoek en het proces)?

Als u geen Engels verstaat of spreekt, hebt u het recht te verzoeken om de hulp van een tolk voor vertaling naar een taal die u wel verstaat:

tijdens uw aangifte van een misdrijf [1]

tijdens uw verhoor door de politie; en

tijdens uw getuigenverklaring.

Als u geen Engels verstaat of spreekt, hebt u het recht te verzoeken om de vertaling van de volgende informatie:

de schriftelijke bevestiging van het aangegeven misdrijf;

indien het voor het verhoor of de zitting belangrijk is een bepaald document in te zien dat aan u wordt bekendgemaakt, een kopie van de betrokken gedeeltes uit het document;

het document waarin u wordt geïnformeerd over de datum, tijd en plaats van de zitting; en

de uitkomst van de strafrechtelijke procedure indien u daartoe gerechtigd bent volgens deze wet, en in elk geval een korte motivering van de besluiten, indien beschikbaar.

[1] U hebt het recht het misdrijf aan te geven in een taal die u begrijpt of met de benodigde taalkundige bijstand indien u geen Engels spreekt.

Hoe zorgen de autoriteiten ervoor dat ik alles begrijp en ook begrepen word (als ik een kind ben; als ik gehandicapt ben)?

Volgens de Victim Charter moeten hulpverleners met u communiceren in eenvoudige en begrijpelijke taal en er met passende middelen voor zorgen dat u alles begrijpt en wordt begrepen (bv. met de Easy Read-methode, braille of de inzet van een Registered Intermediary). Daarbij moeten zij rekening houden met eventuele persoonlijke kenmerken die van invloed zijn op uw vermogen om te begrijpen en begrepen te worden.

Er zijn allerlei informatiefolders beschikbaar die in begrijpelijke taal zijn geschreven, in uiteenlopende vorm.

Opvang slachtoffers

Wie biedt slachtofferhulp?

Punt 76 van de Victim Charter bepaalt dat slachtoffers recht hebben op toegang tot slachtofferhulp, of zij het misdrijf nu wel of niet hebben aangegeven.

Onder de Charter vallen Victim Support Northern Ireland en de Young Witness Service van de National Society for the Prevention of Cruelty to Children (NSPCC). In het geval van de NSPCC zijn de rechten alleen van toepassing in gevallen waarin een kind of jongere voor de rechter getuigt. Buiten de reikwijdte van de Charter kan de NSPCC nog andere vormen van hulp bieden, zoals de Childline.

Verwijst de politie mij automatisch door naar slachtofferhulp?

De politie legt u uit dat zij uw gegevens automatisch doorstuurt naar slachtofferhulp wanneer u aangifte doet van het misdrijf. U kunt de politie verzoeken uw gegevens niet door te sturen naar slachtofferhulp.

Hoe wordt mijn persoonlijke levenssfeer beschermd?

In alle gevallen waarin dat als eis is gesteld in de Victim Charter, moeten dienstverleners uw persoonlijke levenssfeer doeltreffend beschermen in overeenstemming met hun verplichtingen krachtens de Data Protection Act 1998 en andere relevante regelgeving.

Moet ik eerst aangifte van een misdrijf doen voordat ik toegang heb tot slachtofferhulp?

Nee - u hebt het recht op elk moment te kunnen beschikken over slachtofferhulp, of u het misdrijf nu wel of niet hebt aangegeven, en ook na afsluiting van het onderzoek en de vervolging.

Persoonlijke bescherming als ik in gevaar verkeer

Welke vormen van bescherming worden geboden?

Als een slachtoffer een misdrijf aangeeft bij een instantie die belast is met het onderzoek van misdrijven, moet die instantie de individuele omstandigheden van het slachtoffer beoordelen om vast te stellen of er specifieke behoeften aan bescherming zijn en of, en zo ja in hoeverre, het slachtoffer baat zou hebben bij specifieke beschermingsmaatregelen of bijzondere maatregelen tijdens het verhoor of bijzondere maatregelen tijdens het getuigen.

De aard van de beoordeling hangt af van alle omstandigheden, waaronder de ernst van het misdrijf en de schade die het slachtoffer kennelijk heeft geleden. In de beoordeling wordt rekening gehouden met de persoonlijke kenmerken van het slachtoffer, diens eigen mening en de aard en omstandigheden van het misdrijf.

Als de uitkomst van de beoordeling door de instantie is dat een slachtoffer specifieke behoeften aan bescherming heeft en baat zou hebben bij specifieke beschermingsmaatregelen tijdens het verhoor, dient de met onderzoek van misdrijven belaste instantie er, onder voorbehoud van operationele en praktische beperkingen, op toe te zien dat:

indien mogelijk, dezelfde persoon alle gesprekken voert met het slachtoffer, tenzij daardoor het goede verloop van het onderzoek in het gedrang zou komen; het gesprek indien nodig plaatsvindt in een ruimte die daarvoor is ontworpen of aangepast;

de gesprekken worden gehouden door of via daarvoor opgeleide medewerkers; en

in gevallen van seksueel geweld, gendergerelateerd geweld of huiselijk geweld slachtoffers de keuze wordt geboden het gesprek te voeren met iemand van hetzelfde geslacht. Aan een dergelijk verzoek moet indien mogelijk steeds gevolg worden gegeven, tenzij daardoor het goede verloop van het onderzoek in het gedrang zou komen.

In het onwaarschijnlijke geval dat een verdachte uit de gevangenis ontsnapt, stelt de politie u, na daarvan op de hoogte te zijn gebracht door de gevangenis, indien mogelijk in kennis van de ontsnapping en van de maatregelen die zijn genomen om u te beschermen, indien wordt geoordeeld dat de verdachte een aanzienlijk gevaar voor u vormt.

Wie kan mij bescherming bieden?

Als een slachtoffer een misdrijf aangeeft bij een instantie die belast is met het onderzoek van misdrijven, moet die instantie de individuele omstandigheden van het slachtoffer beoordelen om vast te stellen of er specifieke behoeften aan bescherming zijn. In de meeste gevallen is die instantie de politie.

Is er iemand die het risico beoordeelt dat de dader mij verdere schade toebrengt?

Alle slachtoffers van een misdrijf hebben recht op een beoordeling door de politie om vast te stellen wat hun behoeften zijn dan wel of zij steun nodig hebben, waaronder de vraag of, en zo ja in hoeverre, zij in aanmerking komen voor bijzondere maatregelen. De omvang en inhoud van die beoordeling worden bepaald door de ernst van het misdrijf en uw individuele behoeften. In de beoordeling wordt rekening gehouden met uw persoonlijke kenmerken, de aard en omstandigheden van het misdrijf en uw eigen mening. Hoe meer informatie u kunt geven tijdens de beoordeling, hoe beter de ondersteuning kan worden afgestemd op uw specifieke behoeften.

Is er iemand die het risico beoordeelt dat het strafrechtstelsel mij verdere schade toebrengt (tijdens het onderzoek en het proces)?

Alle slachtoffers van een misdrijf hebben recht op een beoordeling door de politie om vast te stellen wat hun behoeften zijn dan wel of zij steun nodig hebben, waaronder de vraag of, en zo ja in hoeverre, zij in aanmerking komen voor bijzondere maatregelen. De omvang en inhoud van die beoordeling worden bepaald door de ernst van het misdrijf en uw individuele behoeften. In de beoordeling wordt rekening gehouden met uw persoonlijke kenmerken, de aard en omstandigheden van het misdrijf en uw eigen mening. Hoe meer informatie u kunt geven tijdens de beoordeling, hoe beter de ondersteuning kan worden afgestemd op uw specifieke behoeften.

Welke bescherming wordt geboden voor zeer kwetsbare slachtoffers?

U kunt krachtens de Victim Charter aanspraak maken op extra rechten als kwetsbaar slachtoffer [1] als de kwaliteit van uw getuigenis wordt beïnvloed doordat u:

- problemen met uw geestelijke gezondheid;
- leer- of communicatieproblemen;
- een neurologische aandoening; of
- een lichamelijke handicap hebt.

[1] Dit is gebaseerd op de criteria van artikel 4 van de Criminal Evidence (Northern Ireland) Order 1999, op grond waarvan de rechter bepaalt of bijzondere maatregelen van toepassing zijn op de getuige.

Ik ben minderjarig – heb ik bijzondere rechten?

U komt krachtens de Victim Charter in aanmerking voor extra rechten als kwetsbaar slachtoffer [1] als u op het moment van het misdrijf jonger dan 18 jaar was. Daaronder valt ook dat u in aanmerking komt voor bijzondere maatregelen als u getuigt voor de rechter.

[1] Dit is gebaseerd op de criteria van artikel 4 van de Criminal Evidence (Northern Ireland) Order 1999, op grond waarvan de rechter bepaalt of bijzondere maatregelen van toepassing zijn op de getuige.

Een familielid is overleden ten gevolge van het misdrijf – wat zijn mijn rechten?

Nauwe verwanten van de overledene hebben krachtens de Victim Charter recht op bepaalde dienstverlening als slachtoffers van een ernstig misdrijf.

Een familielid is slachtoffer van een misdrijf – wat zijn mijn rechten?

De familiewoordvoerder voor slachtoffers van een misdrijf met een handicap of voor slachtoffers met dermate ernstig letsel als gevolg van een misdrijf dat zij niet kunnen communiceren

Als u een handicap hebt of dermate ernstig gewond bent als gevolg van een misdrijf dat u niet kunt communiceren, bestaat er voor u of uw naaste verwanten het recht een familiewoordvoerder aan te wijzen als enig contactpersoon voor de krachtens de Victim Charter te verlenen diensten.

De ouder of voogd van een slachtoffer dat jonger is dan 18 jaar

Als u een slachtoffer jonger dan 18 jaar bent, hebben u en gewoonlijk uw ouder of voogd recht op de krachtens de Victim Charter te verlenen diensten. [1]

[1] Tenzij uw ouder of voogd in verband met het misdrijf door de politie wordt onderzocht of in staat van beschuldiging is gesteld, of als het naar het redelijk oordeel van de betrokken instantie niet in uw belang is dat die diensten worden verleend aan uw ouder of voogd.

Heb ik toegang tot bemiddeling/mediation? Onder welke voorwaarden? Ben ik in veiligheid tijdens bemiddeling/mediation?

Het doel van herstelrecht is te proberen de door het misdrijf veroorzaakte schade (waaronder psychische en emotionele schade) te herstellen. Alle herstelrechtpraktijken zijn geheel vrijwillig - u hoeft er niet aan deel te nemen - en vinden plaats in aanwezigheid van een daarvoor opgeleide bemiddelaar. Herstelrecht kan inhouden dat er direct of indirect contact is tussen u en de dader. Dat contact kan schriftelijk of mondeling zijn, en plaatsvinden in het kader van een ontmoeting met de dader. Alle partijen krijgen de kans te vertellen wat er is gebeurd en uit te leggen wat het effect van het misdrijf is. U wordt vooraf door de betreffende instantie voorbereid, om er zeker van te zijn dat u zich gesteund voelt.

Er worden passende maatregelen genomen om te waarborgen dat een deelname waarmee u instemt, steeds veilig is; bij een eventuele ontmoeting tussen u en de dader is altijd een daarvoor opgeleide bemiddelaar aanwezig. Als de dader schuld heeft bekend en bereid is tot een ontmoeting of communicatie met u, kunt u hem of haar mogelijk uitleggen welke gevolgen het voorval voor u heeft gehad. Daarna kunt u proberen te bereiken dat de dader zich verontschuldigt of een activiteit verricht om de toegebrachte schade enigszins goed te maken.

Waar vind ik de wetgeving waarin mijn rechten zijn vastgelegd?

De Victim Charter is krachtens artikel 31, lid 2, van de Justice (Northern Ireland) Act 2015 door het Noord-Ierse ministerie van Justitie voorgelegd aan de Noord-Ierse Assemblée.

De Victim Charter voorziet in de in Noord-Ierland aan slachtoffers van misdrijven te verlenen diensten door de belangrijkste strafrechtorganisaties en andere organisaties met relevante functies. Deze organisaties worden aangeduid als "dienstverleners" of "instanties".

De in de Victim Charter opgenomen rechten zijn van toepassing op alle slachtoffers, ongeacht hun verblijfsstatus.

Laatste update: 14/03/2019

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

2 - De aangifte van een misdrijf en mijn rechten tijdens het onderzoek of het proces

Hoe geef ik een misdrijf aan?

Een misdrijf geeft u in eerste instantie aan bij de politie.

Dat kan op diverse manieren.

Noodsituatie: bel in een noodsituatie 999 of, als u een teksttelefoon gebruikt, 18000. Van een noodsituatie is sprake als er ernstig letsel is veroorzaakt of als u getuige bent van een misdrijf en er zijn verdachten ter plekke.

Sms-tekstdienst voor noodsituaties: de politie beschikt over een sms-tekstdienst die mensen met bepaalde handicaps in staat stelt in noodsituaties contact met haar op te nemen. De politie kan hulpverzoeken doorgeven aan de brandweer- en ambulancediensten. Wie gebruik wil maken van deze dienst, dient zich vooraf aan te melden door een aanvraagformulier in te vullen (zie voor meer informatie en het aanvraagformulier de website van de politie <http://www.ppsni.police.uk/>).

Niet-spoedeisende situaties: bel 101 voor niet-spoedeisende zaken.

Haatmisdrijf: bel voor niet-spoedeisende zaken 101 en kies vervolgens 2.

Dit is in aanvulling op de overige in dit gedeelte beschreven manieren om misdrijven aan te geven.

Aangifte door iemand anders: als u het misdrijf absoluut niet zelf wilt of kunt aangeven, kan iemand anders dat voor u doen, bv. een familielid of vrijwilligersorganisatie. In dat geval leggen zij het eerste contact met de politie. In een latere fase wordt u alsnog betrokken bij de procedure.

Aangifte bij uw plaatselijke politiebureau: als het voorval niet spoedeisend is, kunt u bij uw plaatselijke politiebureau aangifte doen tijdens openingsuren. Het misdrijf kan ook op de onderstaande manieren worden aangegeven.

Crimestoppers: als u uw naam niet wilt opgeven, kunt u het misdrijf anoniem aangeven door te bellen naar de gratis hulplijn van de liefdadigheidsinstelling Crimestoppers: 0800 555 111. Deze dienst valt niet onder de politie.

Voorval in de haven of op het vliegveld: als het voorval plaatsvond op het terrein van Belfast International Airport of Belfast Harbour, neem dan contact op met de Belfast International Airport Constabulary op 028 9448 4400 (toestel 4412)/mobiel 077 1081 9183 of de Belfast Harbour Police op 028 9055 3000.

Zeer ernstige voorvallen zoals een moord, terroristische aanslag of gewapende overval kunnen ook worden aangegeven bij de Noord-Ierse politiedienst.

Voorvallen op Belfast City Airport worden behandeld door de Noord-Ierse Politiedienst, nadat aangifte is gedaan via bovenstaande contactnummers.

Politie-ombudsman: als volgens u een misdrijf is begaan door een politiebeambte, geeft u dat aan bij de politie-ombudsman, die vervolgens een onderzoek instelt en aan de directeur van het openbaar ministerie aanbevelingen doet voor strafrechtelijke vervolging.

Hoe kom ik er achter wat de stand van zaken is?

Als u slachtoffer van een misdrijf bent, hebt u recht op de volgende informatie van de politie en op uitleg van de redenen, zonder onnodige vertraging, nadat een verdachte is:

aangehouden;

verhoord;

vrijgelaten zonder in staat van beschuldiging te zijn gesteld;

vrijgelaten op borgtocht ("police bail") of als de voorwaarden van de borgtocht zijn gewijzigd of geannuleerd.

U hebt recht op de volgende informatie van de politie, zonder onnodige vertraging, nadat de politie die informatie heeft ontvangen:

de datum, tijd en locatie van de eerste rechtszitting;

als de verdachte op borgtocht is vrijgelaten om voor de rechter te verschijnen ("police bail"), de voorwaarden van de borgtocht en eventuele wijzigingen van die voorwaarden.

Kom ik in aanmerking voor rechtsbijstand (tijdens het onderzoek of tijdens het proces)? Onder welke voorwaarden?

In Noord-Ierland zijn slachtoffers en getuigen geen partijen in strafrechtelijke procedures en komen ze daarom niet in aanmerking voor rechtsbijstand.

Kan ik aanspraak maken op onkostenvergoeding (voor deelname aan het onderzoek/het proces)? Onder welke voorwaarden?

Als u voor de rechter moet getuigen, kan het zijn dat u kosten maakt, zoals reiskosten. U kunt voor die kosten een declaratie indienen. Voor declaraties gelden indieningstermijnen en standaardtarieven voor reiskosten en kosten van levensonderhoud, evenals maxima voor dagvergoedingen wegens verlies aan inkomsten. Voor het afleggen van een verklaring over een misdrijf tegenover de politie wordt geen vergoeding betaald.

Nadere informatie over de voorwaarden waaronder onkosten kunnen worden terugbetaald door het openbaar ministerie en over de gehanteerde tarieven is te vinden op <http://www.ppsni.gov.uk/Publications-7873.html>.

Kan ik beroep instellen als mijn zaak wordt afgesloten voordat er een proces plaatsvindt?

Als het openbaar ministerie besluit geen vervolging in te stellen en u het daar niet mee eens bent, hebt u het recht beroep in te stellen tegen dat besluit.

Het recht op beroep tegen een besluit van het openbaar ministerie om geen vervolging in te stellen is van toepassing ongeacht de aard van het misdrijf of het niveau van het gerecht. Als het besluit om niet te vervolgen is genomen door de directeur van het openbaar ministerie en tegen dat besluit geen beroep mogelijk is bij een hogere instantie, kan het besluit worden heroverwogen door de directeur van het openbaar ministerie. Nadere informatie over het recht op beroep en hoe dat in zijn werk gaat, is te vinden op <http://www.ppsni.gov.uk/>.

Kan ik betrokken worden bij het proces?

Als u iets weet over een voorval, is het mogelijk dat u wordt verzocht voor de aanklager of de verdediging te komen getuigen.

Wat is mijn officiële rol binnen het rechtsstelsel? Heb ik bijvoorbeeld de hoedanigheid van slachtoffer, getuige, burgerlijke partij of particuliere aanklager, of kan ik daarvoor kiezen?

In het kader van de Victim Charter is een "slachtoffer":

een persoon die als rechtstreeks gevolg van een strafbaar feit schade, met inbegrip van lichamelijke, psychische of emotionele schade of economisch nadeel, heeft geleden;

een nauwe verwant van een persoon wiens overlijden het rechtstreekse gevolg is van een misdrijf.

Als u iets weet over een voorval, is het mogelijk dat u wordt verzocht voor de aanklager of de verdediging te komen getuigen. Als u een van de betrokkenen bij de zaak kent, is het mogelijk dat u wordt verzocht, meestal door de verdediging, een verklaring af te leggen als karaktergetuige. In beide gevallen kan uw getuigenis van doorslaggevend belang zijn voor de veroordeling of vrijspraak van de verdachte.

Wat zijn mijn rechten en plichten in deze hoedanigheden?

In de Victim Charter zijn de rechten van slachtoffers vastgesteld. Ga voor meer informatie naar: <https://www.justice-ni.gov.uk/publications/victim-charter>.

Als u getuige bent geweest van een misdrijf maar zelf geen slachtoffer bent, hebt u toegang tot dienstverlening krachtens de Witness Charter. Ga voor meer informatie naar: <https://www.justice-ni.gov.uk/publications/witness-charter>.

Kan ik tijdens het proces een verklaring afleggen of getuigen? Onder welke voorwaarden?

Als u iets weet over een voorval, is het mogelijk dat u wordt verzocht voor de aanklager of de verdediging te komen getuigen. Als u een van de betrokkenen bij een zaak kent, is het mogelijk dat u wordt verzocht, meestal door de verdediging, een verklaring af te leggen als karaktergetuige.

Als u slachtoffer van een misdrijf bent, kunt u in een persoonlijke verklaring (VPS) in uw eigen woorden uitleggen welke gevolgen het misdrijf voor u als slachtoffer heeft gehad - lichamenlijk, emotioneel, financieel of anderszins. De VPS verschilt van een getuigenverklaring over wat er destijds is gebeurd, waarin u bijvoorbeeld vermeldt wat u zag of hoorde.

U hebt het recht in de gelegenheid te worden gesteld een VPS af te leggen, nadat een besluit tot iemands vervolging voor het misdrijf is genomen.

De VPS geeft u een stem in het strafproces. Het is echter niet toegestaan dat u uw mening geeft over de verdachte, over andere of vermeende misdrijven of over een straf die volgens u zou moeten worden opgelegd. Die meningen worden namelijk niet toegelaten door de rechter. Voordat uw verklaring aan de rechter wordt voorgelegd, verwijdert het openbaar ministerie alle informatie die er niet in hoort.

De persoonlijke verklaring als slachtoffer wordt in de zaak gebruikt als de verdachte schuldig wordt bevonden of schuld bekent. De verklaring wordt ingezien door de aanklager, de verdachte, diens vertegenwoordiger en de rechter. Bij een veroordeling voor een misdrijf moet de rechter bij het bepalen van de straf relevante delen uit de verklaring meewegen. In een enkel geval is dat niet mogelijk, als de rechter heel snel klaar is met de zaak, bijvoorbeeld omdat de verdachte al snel schuld bekent of de zaak wordt afgedaan in de eerste zitting.

Welke informatie ontvang ik tijdens het proces?

U hebt het recht:

zonder onnodige vertraging te worden geïnformeerd over de uitkomst van een borgtochtzitting (relevante voorwaarden van de borgtocht en relevante wijzigingen daarvan) en de redenen daarvoor;

door uw Victim and Witness Care Unit te worden geïnformeerd over de datum, locatie en uitkomst van zittingen voor de strafrechter in de zaak;

te worden geïnformeerd of een arrestatiebevel wordt uitgevaardigd voor een verdachte en over de uitkomst van een zitting als de verdachte opnieuw wordt aangehouden. Een verdachte die opnieuw wordt aangehouden na uitvaardiging van een arrestatiebevel, wordt gewoonlijk kort daarna voorgeleid;

indien de verdachte geen schuld bekent, uw behoeften te bespreken met de Victim and Witness Care Unit en in voorkomend geval te worden doorverwezen naar een relevante hulpverlenende groep of instantie.

Als u getuige bent tijdens het proces, hebt u het recht:

het personeel van de rechtbank te vragen om toestemming het gerechtsgebouw binnen te gaan via een andere ingang dan de verdachte en diens familie en vrienden;

indien de omstandigheden dat toelaten, de aanklager van het openbaar ministerie persoonlijk vragen te stellen over de procedure in de rechtbank. Van de aanklager hoort u, zo mogelijk, hoe lang u zult moeten wachten voordat u uw verklaring aflegt;

dat, waar mogelijk, de aanklager van het openbaar ministerie u laat weten of de behandeling die dag is uitgesteld en, zo ja, hoe lang dat uitstel naar verwachting zal duren;

te kunnen wachten en plaatsnemen in een andere ruimte dan de verdachte en zijn of haar familie en vrienden - de rechtbank ziet erop toe dat dit waar mogelijk gebeurt;

dat er voor u bijzondere maatregelen worden getroffen als de rechter daarom heeft gevraagd;

op de gegevens van een contactpersoon bij de rechtbank, bij wie u terecht kunt met vragen omtrent het verloop van de zaak tijdens de zitting.

Laatste update: 14/03/2019

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

3 - Mijn rechten na afloop van het proces

Kan ik beroep instellen tegen de beslissing?

Slachtoffers kunnen geen beroep instellen tegen de veroordeling of straf van de dader.

Wat zijn mijn rechten nadat de beslissing is gegeven?

Na het proces hebt u het recht:

op een vergoeding voor de onkosten die u volgens het openbaar ministerie is verschuldigd wanneer u in de rechtbank een getuigenverklaring hebt afgelegd; door de Victim and Witness Care Unit te worden geïnformeerd over de uitkomst van het proces, waaronder een beknopte opsomming van de redenen voor het besluit, indien die beschikbaar zijn.

door de Victim and Witness Care Unit te worden doorverwezen naar slachtofferhulp, waar dat gewenst is en die dienst beschikbaar is.

i) Als er een verzoek wordt ingediend bij de Crown Court om beroep in te stellen tegen een veroordeling of vonnis in de Magistrates' Court.

U hebt recht op de volgende informatie van uw Victim and Witness Care Unit:

een ingestelde beroepsprocedure;

de datum, tijd en locatie van een zitting;

de uitkomst van het beroep, waaronder eventuele wijzigingen van het oorspronkelijke vonnis.

Verder hebt u het recht:

te kunnen wachten en plaatsnemen in een andere ruimte dan de appellant en zijn of haar familie en vrienden. De rechtbank ziet erop toe dat dit waar mogelijk gebeurt;

op de gegevens van een contactpersoon bij de Crown Court;

op informatie over slachtofferhulp, waar dat gewenst is en die dienst beschikbaar is.

ii) Als er bij het hof van beroep een aanvraag wordt ingediend om beroep in te stellen tegen een veroordeling of vonnis, of als er in een strafzaak bij het UK Supreme Court een aanvraag wordt ingediend of beroep wordt ingesteld over een rechtsvraag.

U hebt het recht op de volgende informatie c.q. ondersteuning door uw Victim and Witness Care Unit:

of de appellant toestemming is verleend om beroep in te stellen;

informatie over de datum, tijd en locatie van een zitting;

of de appellant in afwachting van het beroep op borgtocht in vrijheid wordt gesteld dan wel of de voorwaarden van de borgtocht zijn gewijzigd;

actuele informatie over eventuele wijzigingen in de zittingsdata;

de gegevens van een contactpersoon bij de Criminal Appeal Office of UK Supreme Court;

het resultaat van het beroep. Dit omvat ook eventuele wijzigingen van het oorspronkelijke vonnis.

te kunnen wachten en plaatsnemen in een andere ruimte dan de appellant en zijn of haar familie en vrienden. De rechtbankmedewerkers zien erop toe dat dit waar mogelijk gebeurt. Het komt zelden voor dat de appellant aanwezig is tijdens een zitting van het hooggerechtshof. Er worden bijzondere maatregelen voor u getroffen als de appellant aanwezig is en u niet in de rechtszaal aanwezig wilt zijn;

de medewerkers van de Criminal Appeal Office of UK Supreme Court te vragen om een kopie van de rechterlijke uitspraak nadat die is bekendgemaakt.

Als u een nauw verwante nabestaande bent in een daarvoor in aanmerking komende zaak, hebt u, nadat het beroep is toegestaan, recht op een gesprek met het openbaar ministerie waarin de aard van het beroep en de gerechtelijke procedure aan u worden uitgelegd.

Criminal Cases Review Commission

Na ontvangst van een verzoek van een dader onderzoekt de Criminal Cases Review Commission de veroordeling en de straf die de dader voor het misdrijf is opgelegd. Deze commissie kan een veroordeling of vonnis voor een nieuw beroep verwijzen als uit nieuwe informatie of argumenten zou blijken dat de veroordeling niet terecht of de straf te zwaar is. De commissie ontvangt jaarlijks ongeveer duizend verzoeken van veroordeelden en verwijst ongeveer dertig tot veertig zaken voor een nieuw beroep. In haar onderzoek van een zaak beoordeelt de commissie de potentiële gevolgen voor u en besluit zij of u in kennis

moet worden gesteld. De commissie legt de redenen vast voor haar besluiten over de wijze van contact met u en stelt in voorkomende gevallen de politie op de hoogte van die besluiten.

U hebt recht op kennisgeving door de commissie als volgens haar redelijkerwijs te verwachten is dat u te maken krijgt met een beroep.

Als het naar het oordeel van de commissie nodig is contact met u op te nemen in de loop van het onderzoek, laat zij u weten dat er een verzoek is ontvangen en dat de zaak wordt onderzocht. Na het onderzoek besluit de commissie of de veroordeling of het vonnis naar de rechter moet worden verwezen en stelt zij u in kennis van haar besluit, tenzij u uitdrukkelijk hebt verzocht niet te worden geïnformeerd.

Als de commissie van oordeel is dat het nodig is contact met u op te nemen in de loop van het onderzoek, maar vervolgens besluit de veroordeling of het vonnis te verwijzen naar de rechter, wordt aangenomen dat de commissie u informeert over die verwijzing.

Heb ik recht op ondersteuning of bescherming na het proces? Voor hoe lang?

U hebt het recht op elk moment te kunnen beschikken over slachtofferhulp, of u het misdrijf nu wel of niet hebt aangegeven, en ook na afsluiting van het onderzoek en de vervolging.

Welke informatie krijg ik als de dader wordt veroordeeld?

Het is uw recht dat de Witness Care Unit u informeert over de aan de verdachte opgelegde straf (bij veroordeling). De informatie bevat een korte uitleg van de betekenis en het effect van het vonnis.

Het is uw recht te worden verwezen naar de PPS voor een antwoord op al uw vragen over het vonnis die de Victim and Witness Care Unit zelf niet kan beantwoorden.

Naast bovenstaande rechten hebt u, als u een nauw verwante nabestaande bent in een zaak die daarvoor in aanmerking komt, tevens recht op een gesprek met een medewerker van de PPS die u het vonnis toelicht. Dat gesprek vindt doorgaans plaats bij de rechtbank.

Word ik geïnformeerd wanneer de dader in vrijheid wordt gesteld (ook wanneer hij vervroegd of voorwaardelijk in vrijheid wordt gesteld) of wanneer hij is ontsnapt uit de gevangenis?

Als een dader wordt veroordeeld tot een gevangenisstraf, gedwongen wordt opgenomen of onder toezicht van de reclassering staat, is het uw recht door de Victim and Witness Care Unit te worden geïnformeerd over de mogelijkheid van deelname aan een relevant voorlichtingsprogramma voor slachtoffers na veroordeling van de dader. Verder kunt u de Victim Information Unit vragen om bepaalde informatie. Deze eenheid, die valt onder de Noord-Ierse reclassering, coördineert een centrale dienst waarin alle drie de voorlichtingsprogramma's voor slachtoffers zijn ondergebracht. Die programma's zijn het Prisoner Release Victim Information Scheme (PRVIS), het Victim Information Scheme van de Noord-Ierse reclassering en het Mentally Disordered Offenders Victim Information scheme. Zij hebben betrekking op:

jeugdgedelinquenten die zijn veroordeeld tot een straf die gelijkwaardig is aan levenslang, die voor een ernstig misdrijf zijn veroordeeld of die tot detentie in een centrum voor jeugdgedelinquenten zijn veroordeeld door de Crown Court (bij het bereiken van de 18-jarige leeftijd). PRVIS heeft ook betrekking op volwassen daders (18 jaar of ouder) die zijn veroordeeld tot een gevangenisstraf van een half jaar of langer; daders die in het kader van hun straf onder toezicht van de Noord-Ierse reclassering worden geplaatst; en daders die gedwongen zijn opgenomen en aan wie beperkingen zijn opgelegd.

Prisoner Release Victim Information Scheme (PRVIS)

Als u zich aanmeldt voor dit programma, is het uw recht dat de Victim Information Unit u, nadat zij informatie over een besluit of uitkomst heeft ontvangen, zonder onnodige vertraging informeert over:

het jaar en de maand waarin een gevangene naar verwachting in vrijheid wordt gesteld of in aanmerking komt voor tijdelijke invrijheidsstelling;

wanneer de gevangene in aanmerking komt voor tijdelijke invrijheidsstelling;

een genomen besluit in verband met tijdelijke invrijheidsstelling; en

bekende voorwaarden van de invrijheidsstelling of voorwaarden van de tijdelijke invrijheidsstelling, en eventuele schending daarvan waardoor de gevangene weer in bewaring wordt gesteld, tenzij bekendmaking van die informatie iemand in gevaar zou brengen of er een vastgesteld risico is dat als gevolg daarvan de dader schade zou worden toegebracht.

Bij veroordeling tot levenslang, een vrijheidsstraf voor onbepaalde tijd of een verlenging van de vrijheidsstraf waarbij vrijlating kan worden overwogen door de Parole Commission, is het uw recht van de Victim Information Unit te vernemen wanneer de gevangene in aanmerking komt voor invrijheidsstelling. Daarnaast hebt u het recht om, voordat eventuele invrijheidsstelling van een gevangene wordt overwogen, de Parole Commission (via de Victim Information Unit) te laten weten hoe u denkt over vrijlating. Het is uw recht te worden geïnformeerd over het besluit van de Parole Commission en, in het geval van invrijheidsstelling van de gevangene, over de voorwaarden die daarop van toepassing zijn.

Verder hebt u het recht uw standpunten kenbaar te maken aan de Victim Information Unit of uw bezorgdheid over uw persoonlijke veiligheid te laten vastleggen, en te verlangen dat daarmee rekening wordt gehouden als de dader tijdelijke invrijheidsstelling aanvraagt of als zijn of haar voorwaardelijke vrijlating wordt overwogen.

In een heel enkel geval is het pas achteraf mogelijk u te informeren over vrijlating. Mocht een dader in uw zaak onverhoopt uit hechtenis ontsnappen, dan is het uw recht dat de politie of de gevangenis u daarvan zonder onnodige vertraging op de hoogte stelt, tenzij bekendmaking van die informatie iemand in gevaar zou brengen of er een vastgesteld risico is dat als gevolg daarvan de dader schade zou worden toegebracht. Het is tevens uw recht dat de politie of gevangenis u in kennis stelt van eventuele maatregelen die zijn genomen voor uw bescherming.

Victim Information Scheme van de Noord-Ierse reclassering

Als u zich aanmeldt voor dit programma, is het uw **recht** dat de Victim Information Unit u, nadat zij informatie over een besluit of uitkomst heeft ontvangen, zonder onnodige vertraging informeert over:

hoe er wordt omgegaan met de zaak;

de aard en duur van het toezicht waaraan de dader wordt onderworpen, en de algemene voorwaarden daarvan (met inbegrip van eventuele wijzigingen);

eventuele aanvullende voorwaarden die van toepassing zijn op het toezicht, met inbegrip van wijzigingen daarvan;

het aantal uren gemeenschapdienst, indien van toepassing; en

eventuele verdere straffen in verband met de zaak.

Daarnaast kunt u bepalen hoe u die informatie wilt ontvangen (bv. in een persoonlijk gesprek, telefonisch of schriftelijk) en, als u problemen hebt, die te bespreken met een medewerker van de Victim Information Unit. In bepaalde gevallen stelt de eenheid u ook in de gelegenheid uw standpunten en zorgen kenbaar te maken in een slachtofferverslag, zodat zij in overweging kunnen worden genomen door de Parole Commission.

Mentally Disordered Offenders Victim Information Scheme

Dit programma zorgt ervoor dat u informatie ontvangt wanneer voor de dader een eventuele periode van verlof, voorwaardelijk ontslag of definitief ontslag uit de kliniek wordt overwogen. Als u zich aanmeldt voor dit programma, is het uw recht dat de Victim Information Unit u, nadat zij informatie over een besluit of uitkomst heeft ontvangen, zonder onnodige vertraging laat weten:

wanneer een verlofperiode wordt overwogen;

dat de dader binnen enkele weken verlof wordt verleend of uit de kliniek wordt ontslagen, samen met eventuele voor u relevante algemene voorwaarden; en of er relevante voorwaarden zijn die van toepassing zijn op het verlof of het ontslag uit de kliniek.

Verder hebt u het recht aan de Victim Information Unit schriftelijk uw standpunten kenbaar te maken over de mogelijke gevolgen van het voorgestelde verlof of ontslag voor uw veiligheid en welzijn en over de voorwaarden waaraan de dader zou kunnen worden onderworpen.

Laatste update: 14/03/2019

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

4 - Schadevergoeding

Via welke procedure kan ik van de dader schadevergoeding vorderen? (bv. rechtszaak, burgerlijke vordering, voeging)

Als u het slachtoffer van een geweldsmisdrijf bent, komt u wellicht in aanmerking voor een vergoeding. Tenzij er goede redenen zijn om dat niet te doen, dient u het voorval zo snel mogelijk bij de politie aan te geven en binnen twee jaar (na het voorval dat het letsel heeft veroorzaakt) een aanvraag in te dienen voor vergoeding. Compensation Services kan afzien van de termijn van twee jaar als zij oordeelt dat er goede redenen zijn voor de vertraging in de aanvraag en dat uitstel in het belang van de rechtsbedeling is. Meer informatie over vergoeding voor slachtoffers van geweldsmisdrijven is te vinden op <http://www.nidirect.gov.uk/articles/compensation-criminal-injuries>.

Door de rechter bevolen vergoeding

Een Magistrates' Court kan een vergoeding tot 5 000 GBP per tenlastelegging bevelen. De Crown Court heeft onbeperkte bevoegdheden, maar houdt rekening met de middelen van de dader.

Het bedrag van de bevolen vergoeding moet passend zijn naar het oordeel van de rechter, en moet mede zijn gebaseerd op bewijzen en verklaringen van de aanklager en de verdediging.

Rechters hechten veel belang aan het gelasten van vergoedingen en zijn verplicht redenen op te geven als zij daarvan afzien.

De rechter heeft de dader ertoe veroordeeld mij schadevergoeding te betalen. Hoe kan ik ervoor zorgen dat de dader betaalt?

Handhaving van gelaste vergoedingen is een zaak van de rechtbank.

Als de dader niet betaalt, kan de staat het bedrag dan voorschieten? Onder welke voorwaarden?

Nee - er wordt in Noord-Ierland geen voorschot betaald op een door de rechter gelaste vergoeding.

Heb ik recht op een schadevergoeding van de staat?

Mogelijk komt u daarvoor in aanmerking krachtens de Criminal Injuries Compensation Scheme; zie voor meer informatie <https://www.nidirect.gov.uk/articles/compensation-criminal-injuries>

Heb ik recht op schadevergoeding als de dader niet veroordeeld is?

Krachtens de Criminal Injuries Compensation Scheme komt u mogelijk alsnog in aanmerking voor toekenning, ook al is de aanvaller niet bekend of niet veroordeeld. Ga voor meer informatie naar <https://www.nidirect.gov.uk/articles/compensation-criminal-injuries>

Heb ik recht op een voorschot op dringende gronden in afwachting van de beslissing over mijn vordering tot schadevergoeding?

Als Compensation Services heeft geconcludeerd dat u in aanmerking komt voor betaling maar geen definitief besluit kan nemen, kan zij tussentijdse betaling overwegen. Als de CICA geen definitief besluit kan nemen, komt dat waarschijnlijk doordat zij wacht tot duidelijk is wat de gevolgen van uw letsel op de lange termijn zullen zijn.

Laatste update: 14/03/2019

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

5 - Mijn rechten op ondersteuning en bijstand

Met wie moet ik als slachtoffer van een misdrijf contact opnemen voor ondersteuning en bijstand?

Victim Support NI biedt informatie over ondersteunende diensten bij u in de buurt. Zie het Victim Charter en Witness Charter <http://www.victimsupportni.com/>

Hotline voor opvang slachtoffers

De Victim Information Service heeft een informatienummer voor slachtoffers: +44 808 168 9293.

Is slachtofferhulp gratis?

Ja

Wat voor steun kunnen overheidsdiensten of autoriteiten mij bieden?

De politie en de Victim and Witness Care Unit moeten u informeren over waar en hoe u advies of steun kunt krijgen, waaronder toegang tot medische ondersteuning, eventuele specialistische steun (bv. door een psycholoog) en alternatieve huisvesting.

Wat voor steun kunnen niet-gouvernementele organisaties mij bieden?

Veel niet-gouvernementele organisaties en liefdadigheidsinstellingen verlenen advies-, begeleidings- en andere algemene en gespecialiseerde diensten aan slachtoffers van misdaad - nationaal, regionaal en lokaal.

Laatste update: 14/03/2019

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.